

Prezentace na semináři OBK „ V poločase“ 3.10.2007

Vážené dámy, vážení pánové,

elektrárna je v poločase, a není v tuto chvíli podstatné zda bude v provozu 20, 30, možná 40 let. Důležitý je prostor pro základní diskuzi - co bude dál.

Je bohužel běžnou skutečností, že výstavba a likvidace velkých průmyslových děl, respektive jejich plánování, probíhá bez řádné diskuze s obyvateli daného regionu. Jsou to však právě oni, kterých se zmíněné změny zásadně dotknou. Bez řádné přípravy, která je časově náročná, nedokáží místní municipality patřičně reagovat.

A to byl důvod, proč OBK zvolila pro podzimní seminář právě toto téma a požádala komunální politiky z okolí JE, aby ve svých přednáškách představili své pohledy na řešení budoucnosti našeho regionu.

Rámec semináři by měli ve svých příspěvcích dát odborníci z řad provozovatele a případného budoucího investora a dalších organizací, které mají k danému problému co říci.

Jednou z těchto korporací je OBK. Ta vznikla již před 11-ti léty a stala se tak součástí historie elektrárny a budeme-li dnes hovořit o další budoucnosti energetiky v našem kraji, nesmí u toho OBK chybět.

Úkolem komise je sledovat očima laiků provoz elektrárny a informovat o tom veřejnost v blízkém i vzdáleném okolí elektrárny. Možno říci, že komisaři díky svým vědomostem o činnosti a provozu elektrárny a úzkému vztahu k občanské veřejnosti, zastávají funkci komunikátorů. A té, jak jsem přesvědčen, bude zapotřebí ve všech dalších etapách života energetického díla.

Pro přehlednost jsem si rozdělil budoucnost Dukovan do třech etap:

1. Druhá, jak matematikové říkají větší polovina provozu JE.
2. Likvidace převážně jaderných částí dožilé elektrárny.
3. Projektování a výstavba nového energetického zdroje.

Toto rozdělení slouží toliko pro vyjasnění činností v jednotlivých etapách, ve skutečnosti se budou prolínat a překrývat.

K bodu 1.

Po dobu dalšího provozu elektrárny bude komise pokračovat ve své dosavadní činnosti s tím, že s postupnou inovací instrumentace elektrárny budou i komisaři doplňovat své znalosti o daném zařízení. Toto období by mělo komisi posloužit ke zlepšování a rozšiřování pracovních aktivit jak při sledování provozu, tak i v komunikaci s občany.

K bodu 2.

Ještě nedávno se pohlíželo na likvidaci jaderných zařízení s jistými rozpaky, protože to byl nový fenomén a znalostí o organizaci i provádění těchto činností bylo velice málo. Dnes je zpracována již celá řada speciálních technologií a postupů pro likvidaci především aktivovaných dílů elektráren.

Komisaři měli dosud možnost shlédnout několik rozebíraných elektráren. Z hlediska občanského je zajímavé, že původní provozovatelé se stali odborníky na likvidaci elektrárny a to by se mělo stát součástí kalkulace komunálních politiků pro toto období. S touto praxí jsme se setkali při exkurzi na elektrárnu Nord v bývalé NDR. Právě zde část zaměstnanců vytvořila společnost, která vypracovala velice promyšlený systém likvidace elektrárny a na základě toho získala i zakázku na vlastní provedení.

Činnost komisařů coby komunikátorů bude v této etapě velice důležitá. Považuji proto za nezbytné získat nejnovější ucelené informace o trendech při likvidaci elektráren z celého světa a to v patřičném předstihu před nutností jejich prezentace občanům. Jen pro ilustraci: v tisku proběhla zpráva o likvidaci nejstarší JE na světě anglické Calder Hall. Tu zastihli někteří komisaři ještě jedoucí.

K bodu 3.

Je naprosto logické, že lokalita hosticí po desítky let jaderné zařízení, kde je vybudována potřebná infrastruktura a obyvatelé se s elektrárnou naučili žít, bude i nadále sloužit obdobným účelům. V tuto chvíli není podstatné, zda to bude elektrárna další generace, či zdroj energie na novém principu. Důležité je, aby rozhodnutí o dalším využití lokality přišlo s patřičným předstihem a bylo podepřeno rozumnou diskuzí s občany. Nejedná se jen o projekční přípravu vlastního díla. Nesmírně důležité je včasné rozhodnutí pro komunální sféru. Jak jsem již zmiňoval, připravit obce v okolí JE na další budovatelskou etapu není věcí okamžitého rozhodnutí. Obce musí přijmout dlouhodobý plán s ohledem na novou realitu.

Jsem přesvědčen, že v tomto období se prokáže komunikační nezastupitelnost OBK. Jejím úkolem bude přiblížit a objasnit přednosti a slabiny nového zařízení tak, aby se občané mohli zodpovědně rozhodovat, zda je pro ně nové jaderné zařízení přijatelné. Občané mají sice mnoho zkušeností s jadernou energetikou, nejsou tedy v tomto oboru panny či panice, ale i tak se domnívám, že to bude prověrka práce OBK.

Dámy a pánové, přál bych si, aby toto povídání spolu s ostatními dnešními příspěvky bylo základem seriózní diskuze o budoucnosti dukovanského energetického uzlu, která oproti dosavadním zvyklostem vychází zdola. Nedomnívám se, že na tomto semináři stvoříme novou energetickou koncepci státu. Alespoň slabý hlas by však odtud zaznět měl.

Děkuji za pozornost.

Ing. Bořivoj Župa
Předseda OBK

V Hrotovicích 3.10.2007